

NACIONĀLĀ NEATKARĪBA

Izdevējs: Nacionālā apvienība "Visu Latvijai" - "Tēvzemei un Brīvībai"/LNNK 2020. gada novembris

**Kā Latvijā jūtas
jaunās ģimenes?**

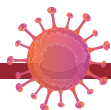
14. lpp.

**Guntis Kalme:
Mūsu vērtības ir
latviskās un kristīgās**

12. lpp.

*Kam stipras saknes,
stipra arī galotne*

*Valsts svētku
numurs!*

Saistībā ar Covid-19 izplatības pieaugumu novembrī valstī izsludināta ārkārtējā situācija ar būtiskiem ierobežojumiem. Nacionālā apvienība iestājās par to, lai atbalsts, ko saņems cilvēki, būtu lielāks, ilgāks un pieejams ar ne tik lieliem birokrātiskajiem šķēršļiem. Panācām maksimālo dīkstāves pabalstu griestu palielināšanu līdz 1000 eiro un izmaksas perioda pagarināšanu arī apmēram mēnesi pēc ārkārtējās situācijas beigām.

2021. gada valsts budžets paredz vispārējā darbaspēka režīmā samazināt nodokļu slogu, kamēr alternatīvajos režīmos tas tiks pakāpeniski tuvināts vispārējam režīmam. Nacionālā apvienība iestājās par to, ka šī alternatīvo režīmu nodokļu palielināšana nedrīkst būt strauja, lai neiedzītu cilvēkus ēnu ekonomikā un vīrusa izraisītās krīzes laikā cilvēkiem ar zemiem ienākumiem nesamazinātu tos vēl vairāk. Nacionālā apvienība panāca, ka sociālās iemaksas būs jāmaksā tikai no nopelnītā, nevis no vismaz minimālās algas apmēra, kā bija paredzēts.

Aizvadītais gads ar Imanta Parādnieka vadītā Demogrāfisko lietu centra iniciatīvu un Nacionālās apvienības aktīvu rīcību nesis labas ziņas ģimenēm ar bērniem. Ministru kabinets apstiprinājis mājokļa atbalsta programmas paplašināšanu. Tiek uzsākta jauna mājokļu atbalsta programma "Balsts". Šī programma atbalstīs Latvijas Goda ģimenes, sniedzot iespēju saņemt neatmaksājamu valsts subsīdiju mājokļa iegādei vai būvniecībai ģimenēm, kurās aug trīs un vairāk bērnu. Subsīdijas apmērs atkarībā no kritērijiem būs no 8000 līdz 12 000 eiro. Tāpat būtiski uzlabotas līdzšinējās valsts garantiju iesniegšanas iespējas un nosacījumi.

Nacionālā apvienība kopā ar citu partiju deputātiem panāca grozījumus valdības sagatavotajā valsts budžeta projektā, paredzot vairākus miljonus papildu atbalstam onkoloģisko slimību ārstēšanai un diagnostikai. Līdzekļi šim nolūkam tika atbrīvoti, nedaudz palielinot tabakas izstrādājumu akcīzi.

Uzstājām un panācām, ka 1,7 miljoni nākamā gada budžetā paredzēti, lai kompensētu autoratlīdzības nodokļa maksātājiem – radošajām personām un žurnālistiem – nodokļu izmaksu pieaugumu. Tāpat panācām, ka t.s. mazo nodokļu režīmos, kuros nodokļu likme paredzēta 25%, lielākā daļa jeb 80% tiek novirzīti sociālajām iemaksām.

Nacionālā apvienība panāca, ka pretēji līdz šim likumos paredzētajam arī 2021., 2022. un 2023. gadā Latvijai raksturīgajiem augļiem, dārzeņiem un ogām saglabāsies samazinātā 5% PVN likme.

Saeima galīgajā lasījumā atbalstījusi bērnu interesēm labvēlīgus likuma grozījumus, kurus iesniedza Nacionālās apvienības un citu frakciju deputāti. Tie noteic, ka valsts nodrošinās visiem bērniem agrīnu attīstības izvērtējumu no pusotra līdz trīs gadu vecumam, lai sekmētu attīstības traucējumu un iespējamu speciālo vajadzību savlaicīgu atpazīšanu. Līdz šim šāds izvērtējums bija ģimenes ārsta izvēle – tas nebija obligāts. Taču tagad vecākiem būs tiesības pieprasīt ģimenes ārstam veikt izvērtējumu un nosūtīt pie atbilstošā speciālista. Tāpat piecu gadu vecumā, sākot obligāto izglītību pirmsskolas izglītības iestādē, pedagogiem būs jāveic bērnu speciālo vajadzību izvērtējums. Ja nepieciešams, būs jānodrošina bērnam atbalsts, piemēram, logopēda vai psihologa konsultācijas, lai palīdzētu labāk uztvert mācību vielu.

Saeimā turpinās cīņas ap Nacionālās apvienības rosināto priekšlikumu, ka maksas priekšvēlēšanu aģitācija, kurai ir likumā noteikti apjoma ierobežojumi, notiek tikai valsts valodā. Tas ir pazemojoši un nelōģiski, ka vēlēšanās, kurās piedalās Latvijas pilsoņi, valstī, kurā ir viena valsts valoda, iedzīvotāji oficiāli tiek uzrunāti svešvalodās. Pastkastītes pilda neadresēti sūtījumi krievu valodā, un diemžēl daudziem deputātiem tā joprojām šķiet norma. Priekšlikuma liktenis pagaidām vēl nav zināms.

Rīgas apgabaltiesa pilnībā attaisnojusi Ogres novada mēru Egilu Helmani, uz kuru 12 gadus tika mesta šaubu ēna saistībā ar krimināllietu. "Esmu 12 gadus pavadījis uz tiesas sola, kas ir bijis pazemojoši. Šī lieta bija absolūti izdomāta un politiski konstruēta. Agri vai vēlū patiesība nāk gaismā. Senāta spriedums apliecina, ka dzīvojam tiesiskā valstī," teica Helmanis.

Latviskas Latvijas dumpiniekus meklējot

FOTO: PUBLICITĀTES

Notikums, kas maina mūsu dzīvi, un krīzes nav iespējams paredzēt. Mans tēvs kādreiz teica: "Ja mēs zinātu, kur kritīsim, varētu palikt apakšā spilventiņu." Pasauli un Latviju pārņēmis notikums, ko

neviens negaidīja un kas liciš mums pamosties jaunā realitātē. Vīrusa plosīšanās un ar to saistītie ierobežojumi ir realitāte, kas, šķiet, aizēno daudz ko citu. Bet ir kaut kas tāds, ko Covid-19 nedrīkst aizēnot.

Tas ir novembris kā Latvijas valstiskuma mēnesis. Tāpēc šis "Nacionālās Neatkarības" speciālizlaidums šoreiz par Latviju, tās pagātņi un nākotni.

Vīruss reiz pārtrauks trakot, un mēs būsīm iemācījušies ar to sadzīvot. Dzīve ritēs normālās sliedēs. Nāks atkal jauni izaicinājumi, arī jaunas krīzes. Tā notiek, bet atmiņas par šo reizi pamazām pagaisīs. Tikmēr datumi, kas atgādina, kāpēc reiz dzima Latvijas valsts, paliks. Bērniem, kas šodien ir ratiņos vai skolas solā, reiz būs jau saviem pēcnācējiem jāatbild uz jautājumu – kas ir Latvija. Un kādai tai jābūt.

Šoreiz vārdu vairāk dosim tiem, kuriem Latvijā būs jādzīvo visilgāk, – jaunajai paaudzei. Varbūt viņu domas vēl nav tik nopolulētas, varbūt kāds saklausīs kaut ko naivu vai pārāk vienkāršotu. Un tomēr tas, ar kādām acīm viņi šodien redz Latviju, man šķiet ļoti svarīgi. Krīzes nevar paredzēt. Tās atnāk ne tikai negaidītā laikā, bet arī neplānotā veidā. Bet tas, ko mēs varam, ir stiprināt noturību. Jaunieši, kas

mīl Latviju, ir valsts noturības kodols. Šim kodolam nevajadzētu paskriet garām nepamanītam. Arī Ulmanis, Valdemārs, Barons un Aspazija kādreiz bija tādi kā viņi.

Jaunieši allaž bijuši dumpinieki. Jautājums, pret ko un par ko šis dumpinieciskums būs vērst. Vai tas būs dumpis pret valdību? Vai varbūt dumpis pret ierastajām tradīcijām un vērtībām? Bet varbūt tieši pret tām globālajām tendencēm, kas šodien tiecas novienādot kultūras un izskaust visu nacionālo?

Latvijas pastāvēšanas mērķis ir latviskums. Tikai latviska Latvija ir 18. novembra lēmuma jēga. Jebkāds cits scenārijs ir novirzīšanās no būtiskā vai pat nonākšana ar to pretrunā. Vai būs mums pietiekami daudz nākotnes dumpinieku, kas 18. novembra kodolu patris nosargāt? Jo ne katru vīrusu varēs apturēt ar maskām un distancēšanos. Vīruss, kas tautas apziņā saēd saknes, var izplesties daudz negaidītāk un bīstamāk. ❖❖❖

Rāivis Dzintars

INTERESANTI FAKTI PAR LATVIJU

- ▶ Ventas rumba Kuldīgā ir platākais ūdenskritums Eiropā.
- ▶ Ja visas Latvijas upes apvienotu vienā garā upē, tā varētu aptecēt apkārt zemeslodei – Zemes apkārtmērs pa ekvatoru ir tikai 40 000 kilometru.
- ▶ Siguldā atrodas vienīgā bobsleja trase visā Austrumeiropā. Trase uzbūvēta 1986. gadā, tās garums ir 1200 metri + 220 metri, un tā sastāv no 16 virzāžām.
- ▶ Rīgas radio un televīzijas tornis (pazīstams kā Zaķusalas tornis) ir 369 metrus augsts, un tas ir augstākais visā Eiropas Savienībā un trešais augstākais Eiropā.
- ▶ Latvijā par nacionālajiem simboliem tiek atzīta balta cielava, divpunktu mārīte, parastā pīpene, parastais ozols, parastā liepa un dzintars.
- ▶ Ik pēc pieciem gadiem aptuveni 40 000 dalībnieku pulcējas Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos, kas ir neatņemama latviešu nacionālās identitātes daļa.
- ▶ Neatkarības atgūšanas laikā pakāpeniski tika pieļauta sarkanbaltsarkanā karoga lietošana. Karogs bija nozīmīgs latviešu politiskais un kultūrvēsturiskais simbols, kas sākumā tika lietots līdz PSRS simboliem.
- ▶ 1988. gada 14. jūnijā pirmo reizi okupētajā Latvijā demonstrācijas laikā grupas "Helsinki-86" biedrs Konstantīns Pupurs cauri visai Rīgai, no Brīvības pieminekļa līdz Brāļu kapiem, nesa sarkanbaltsarkano karogu. Tas bija pirmais padomju varas oficiāli atļautais gājieni un mītiņš, un tas bija veltīts deportāciju upuru piemiņai.
- ▶ 1918. gada 18. novembrī Latvijas valsts svinīgajā proklamēšanā tagadējā Latvijas Nacionālā teātra ēkā Baumaņu Kārļa rakstītā himna "Dievs, svētī Latviju!" tika nodziedāta trīs reizes. Šogad aprit simt gadu, kopš šī tautas lūgšana sāka skanēt valsts himnas statusā.
- ▶ Latviešiem ir sava valsts un sava valoda. Latviešu valoda ir viena no senākajām valodām Eiropā.
- ▶ Aptuveni 50% Latvijas teritorijas ir meži. Mēs esam viena no zaļākajām un videi draudzīgākajām valstīm pasaulē.
- ▶ 1988. gada 11. novembrī aizsākās tradīcija iedegt svečītes pie Rīgas pils mūra. Šajā dienā pirmo reizi pēc padomju okupācijas gadiem Rīgas pils tornī tika uzvilks sarkanbaltsarkanais karogs.

Latvija nav kaut kur ārpusē, bet mūsu sirdīs

1918. gada 18. novembris bija dāvana paaudzēm, kuras vēl nebija dzimušas. Parasti uz intervijām aicinām sabiedrībā zināmus, noteiktu statusu ieguvušus cilvēkus. Šoreiz aicinājām jaunus cilvēkus, kuriem tas viss vēl priekšā.

EDVARTS KRUSTS
studē vēsturi Latvijas
Universitātē. Brīvo laiku
pavada Zemessardzē.

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

Dziedātāja **ANNA AMANDA STOLERE** nesē ar izcilību absolvējusi Rīgas Doma kora skolu, uzsākusi mācības Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā. Strādā par diriģenti, dirigē RTU jaukto kori "Vivere". **MARIJA LUĪZE RATNIECE** Latvijas Lauksaimniecības universitātē mācās par ainavu arhitekti un strādā Kultūras ministrijā. Arī Marija Luīze kopš bērnības bi-

jusi uz tu ar deju un dziesmu. **EDVARTS KRUSTS** jau otro gadu studē vēsturi Latvijas Universitātē. Brīvo laiku pavada Zemessardzē. Pilnveido sevi fiziski un garīgi. Daudz lasa un raksta, arī dzeju. Paralēli studijām māca vēsturi 6.-9. klašu skolēniem Jelgavā. **ROBERTS OZOLS** mācās Rīgas Ekonomikas augstskolā, kur ne vien izturējis konkursu, bet arī ieguvis stipendiju. Roberts strādā par audita asistentu, viņa hobijs ir antīku grāmatu kolekcionēšana. Abi ar Edvartu darbojas studentu korporācijā "Fraternitas Lataviensis".

izjūtu tālāk citiem latviešiem un varbūt pat ārpus Latvijas robežām.

Roberts: Man patriotisms neasociējas tikai ar vieniem svētkiem. Arī ikdienā, piemēram, apceļoju Latviju, lasu latviešu literatūru un kolekcionēju grāmatas. Valsts svētkos visbiežāk dodos uz Brāļu kapiem un nolieku baltas rozes latviešu strēlnieku atdusas vietās.

Edvarts: Es nenodalu sevi no Latvijas kā valsts – es Latviju uztveru kā cilvēku kopumu, tautas mājas. Man šī dzimšanas diena ir kulminācija latviskās apziņas apliecināšanai reizi gadā. Diena, kad vairāk padomāju, kas es esmu, kāpēc šeit esmu, kāpēc esmu latvietis un kā būt labam latvietim.

Jūs visu mūžu esat dzīvojuši neatkarīgā Latvijā. Ko jums nozīmē valsts svētki – 11. un 18. novembris?

Marija: Latvija ir manas mājas, kur esmu uzaugusi, un šeit es vēlos pavadīt savu dzīvi. Vēlos šeit uzaudzināt savus bērnus un dzīvot brīvā Latvijā līdz savai pēdējai stundai.

Anna: Katru gadu, atzīmējot valsts svētkus, es it kā sev atkal apliecinu to, ka esmu latviete, un dziļi sirdī spēcīgāk to izjūtu. Esmu laimīga, ka varu nodarboties ar mūziku un caur kultūru sniegt šo patriotisko

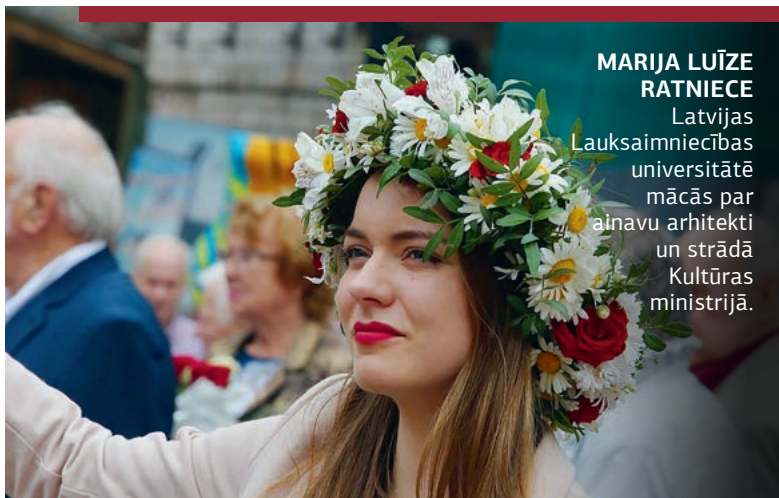
Vai savu vienaudžu vidū jūtat ko līdzīgu? Patriotisms ir norma vai drīzāk izņēmums?

Edvarts: Viss atkarīgs no cilvēku loka. Radnieku lokā redzu līdzīgi domājošus cilvēkus. Bet, ja skatāmies plašāk, man šķiet, ka valsts svētki ir nereducēti līdz ķeksītim kalendārā: reizi gadā pavicinām karodziņu, uzdevumu esam

Dziedātāja **ANNA AMANDA STOLERE** studē Latvijas Mūzikas akadēmijā un ir kora "Vivere" diriģente.

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

MARIJA LUĪZE RATNIECE
Latvijas
Lauksaimniecības
universitātē
mācās par
ainavu arhitekti
un strādā
Kultūras
ministrijā.

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

ROBERTS OZOLS
mācās Rīgas Ekonomikas
augstskolā, kur ieguvis
arī stipendiju. Strādā
par audita asistentu.

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

izpildījuši – ejam parastajās slīdēs. Viss sākas ar audzināšanu ģimenē.

Anna: Vecāki manī ir ielikuši šīs patriotiskās un nacionālās idejas. Kārlis Skalbe Satversmes sapulces 4. sesijas sēdē teicis, ka tas, par ko mūsu tautieši cīnījās neatkarības cīņās, bija saturs, nevis forma. Un par saturu viņš nosauca nacionālo kultūru, minot, ka bez tās nebūs nācijas un nevar pastāvēt valsts.

Roberts: Domāju, mums visiem draugi ir latviski domājoši. Tam, kādēļ iepazīstamies, ir kāds pamats – sakrituši uzskati vai bijis kāds vienojošs pamats. Nacionālisms ir tas vienojošais.

Par jauniešiem mēdz teikt, ka, ja viņiem ir politiska pārliecība vai viedoklis par sabiedriskām norisēm, tad tas ir vai nu izteikts liberālisms, vai arī populisms. Kādi ir jūsu novērojumi?

Anna: Jaunieši mēdz pieķerties kādai idejai, un reizēm viņiem ir grūti izanalizēt un saprast, kādas sekas tas var radīt nākotnē. Varbūt viņi nevar sadzēt visu kopainu.

Edvarts: Manuprāt, jauniešiem trūkst kritiskās domāšanas. Man paveicās, jo zināju, ka mīlu Latviju un ir kaut kas jādara nacionālā garā. Tā savā ziņā ir loterija. Jaunieši ir ļoti polarizēti, ir ultraliberāļi, un ir arī ļoti radikāli, gandrīz vai neonacisti. Bieži viņi pasauli redz tikai melnu vai baltu. Vienā brīdī viņi sapratīs, ka viss nav tā, kā viņi iedomājas.

Roberts: Bieži vien rezultāts atkarīgs no tā, kurā informācijas telpā viņi uzturējušies. Uzskatu, ka jauniešiem nav jāiet politikā tādēļ, ka viņi ir jauni. Viņiem ir jāiet tad, ja viņi ir profesionāļi, kas sevi pierādījuši.

Ir Covid-19 laiks, un šis 18. novembris mums visiem ir tāds, kādu neviens nav piedzīvojis. Kas ir mainījies šajos svētkos?

Marija: Protams, ļoti žēl, ka ir šādi apstākļi, bet jāatceras, ka Latvija nav kaut kur ārpusē, koncertos vai pasākumos, tā ir mūsu sirdīs. Žēl, ka nenotika lāpu gājiens, bet labi, ka atradām iespēju tajā piedalīties attālināti!

Anna: Tie, kuri vēlēties, vienmēr atradīs veidu, kā svinēt svētkus. Šoreiz tos aizvadījām intīmākā, mājīgākā noskaņā. Tas nav slikti. Varbūt tas pat ļauj pamanīt lietas, ko iepriekš tik daudz nemanījām, – ģimenes vērtību un iespēju būt kopā mājās zem viena jumta.

Roberts: Ja kāds domā, ka šobrīd nevar svinēt valsts svētkus, tā ir pārāk liela pieķeršanās kādai formai, nevis idejai. Ir bijuši laiki, kad latvieši nav varējuši svinēt savas valsts svētkus. Tomēr šoreiz ir pavisam citādi. Tā ir iespēja pierādīt, ka esam gājuši laikiem līdzīgi un spējam pielāgoties jebkādiem apstākļiem – vai tie būtu padomju laiki vai nāvējošs vīruss.

Edvarts: Esam pārcietuši padomju laikus. Ar ko šis vīruss ir sliktāks? Zenta Mauriņa ir teikusi: “Neiznīcināms kā latvietis.”

Esam pārcietuši padomju laikus. Ar ko šis vīruss ir sliktāks?

Vai varat nosaukt vienu vai vairākas autoritātes Latvijas vēsturē?

Anna: Latviešu literatūrā nozīmīgs dižgars ir Rainis. Vēlos minēt viņa lugu “Spēlēju, dancoju”, ko vēlāk skaņās ietērpis Imants Kalniņš. Tas ir dārgums – uzvest Latvijas Nacionālajā operā tādu nozīmīgu, ar simboliem bagātīgu darbu: Lelde, trīs lāses, Tots... Tas viss veido spēcīgu mijiedarbību un nozīmi latviešu kultūrā. Man patīk tas, kā mūzika bieži sintezē literatūras un vēsturiskās idejas.

Edvarts: No skatpunkta, ka Latvijas valsti dibinājuši strēlnieki, būtu grēka darbs neminēt Aleksandru Grīnu, “Dvēseļu puteņa” autoru. Manuprāt, tā ir latviešu vīrieša “bībele”. Tāpat kā vīrietim ir jāuzceļ māja, jānosit čūska un jāiestāda ozols, tur beigās es pierakstītu, ka ir jāizlasa šī grāmata. Kārlis Ulmanis savulaik atzīmēja, ka latviešu kultūra, lai cik estētiska un skaista tā būtu, kopumā

ir ļoti sievišķīga. Mums valodā ir daudz demunatīvu – zobentiņi, mēnestiņi, akmentiņi un vēl visādi -iņi. Viņš pieaicināja Aleksandru Grīnu kā cilvēku, kuram jārada šis spēcīgais vīrieša tēls latviešu literatūrā. Tad mūsu nacionālais varonis būtu nevis Sprīdītis, kurš tāds maziņš klejo kaut kur pasaulē ar mazu lāpstiņu, bet tāds kārtīgs latviešu strēlnieks, kurš var paņemt kādu vācieti vai krievu pie rīkles un pateikt savas domas, pastāvēt par sevi.

Marija: Man nav vienas konkrētas autoritātes, bet ir vairākas iedvesmojošas personas. Viena no tādām ir Kārlis Ulmanis – tas, kā viņš cēla valsti. Vēl mani iedvesmoja Vaira Vīķe-Freiberga. Cilvēkiem bija, kam noticēt, un viņi varēja noticēt arī sev. Runa nav tikai par uzstāšanos Dziesmu svētkos. Arī tiekoties ar ārzemju politiķiem viņa aizstāvēja Latviju. Tas ir svarīgi, ka vari lepoties ar to, kas esi un no kurienes nāc.

Roberts: Centos izšķirties starp vēsturiskām personām, bet būs vēl daudz laika viņus godāt. Starp mums vēl ir cilvēki, kuriem jāpasaka paldies tagad. Viens no viņiem ir Egils Levits. Es ar viņu un viņa ieguldījumu lepojos. 21. gadsimts ir laiks, kad politiķi bieži vien nemāk sevi parādīt tādā tradicionālā izpratnē. Egils Levits parāda, kādam jābūt Latvijas karognesējam. Viņš parāda, ka latviešiem ir valstsgriba.

Ko jūs gribētu mainīt Latvijā? Kādam jābūt Latvijai, kurā dzīvos jūsu bērni?

Roberts: Gribu, lai mēs domātu pozitīvi. Daudziem diemžēl ir šī "viss ir slikti" attieksme. Ja kāds zināms cilvēks izdara kaut ko šķietami apkaunojošu, nevar teikt, ka mums ir kauns dzīvot Latvijā. Ja reducējam valsti līdz viena cilvēka darbībām, tad tā ir kļūda.

Edvarts: Piekritu Robertam, ka jābeidz runāt sliktu par savu valsti. Saukt savu māju vai valsti par sliktu nozīmē šos vārdus raidīt pašam pret sevi. Mēs paši veidojam valsti. Valsts nav kaut kas cits – mēs esam valsts. Otra lieta: ir jārod vēl kāds virsmērķis, kas motivētu tautu vienoties. Piemēram, mērķis varētu būt Latvija kā bērniem draudzīgākā valsts. Ja mums nav mērķa, tad nav, uz ko virzīties.

Marija: Es ieteiktu pašiem tikt galā ar sevi. Tad nebūs vienmēr citi vainīgi – valsts vai valdība. Es aicinātu izprast politisko situāciju un atbalstīt latviskas Latvijas mērķi. Tas ir tas, kāpēc Latvija radīta.

Šajā žurnāla numurā aicinām dažādus cilvēkus pateikt ceļavārdus jauniešiem. Kas ir tas, ko jūs vēlētos pateikt senioriem šajā valsts svētku mēnesī?

Edvarts: Esmu iepazinies ar kādu kungu Jelgavā. Tas ir legionārs Oskars Grīnvalds. Viņam ir 96 gadi. Esmu pierakstījis viņa dzīvesstāstu. To, ko viņš stāstīja, neviens cilvēks mūsdienās nevar iedomāties. Pat ne pusi no tā, kam viņš gā-

mājās. Atceros, vectēvs stāstīja par to, kā tas viss noticis, kā viņi pie šīs zemes ir nonākuši. Vēlos pateikt paldies par šo iespēju dzīvot brīvā Latvijā, bet ar paldies šeit ir par maz, tādēļ jāturpina kopt, apbrīnot un uzturēt sevi latvisko garu.

Roberts: Domāju, ka tieši garīgā mantojuma nodošana ir tas, par ko visvairāk jāpasaka mūsu senioriem paldies.

Marija: Mani uzaudzināja vecmāmiņa, un esmu dzirdējusi daudz stāstu par to, ko viņa piedzīvojusi. Jāsaka paldies senioriem par to, ka viņi noticēja tam mazajam sapnim par brīvu Latviju. Viņi bija gatavi darīt visu, lai tas tā arī notiktu. Es gribētu, lai visi seniori stāsta saviem mazbērniem par piedzīvoto. Lai saprastu, kādēļ mēs par kaut ko cīnāmies, ir jāsaprot, par ko cīnījās viņi. ❖❖❖

Latviešu kultūra kopumā ir ļoti sievišķīga

jis cauri. Lai arī tas izklausīsies banāli, brīdī, kad noklausījies visu viņa dzīvesstāstu, man nebija citu vārdu kā "paldies".

Anna: Prātā nāk domas par to, ko stāstījuši vecvecāki vai ko esmu novērojusi viņu

JAUNIEŠUS INTERESĒ POLITIKA!

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

LAI PIEVIENOTOS NACIONĀLĀS APVIENĪBAS JAUNATNES ORGANIZĀCIJAI, SAZINIES AR KRISTAPU GULBI:

- ▶ kristaps@mccrolls.lv vai pa tālruni 29151295
- ▶ <https://www.facebook.com/na.jaunatne>

Nacionālās apvienības jaunatnes organizācija vienmēr ir bijusi svarīga partijas sastāvdaļa. Mūsu ikdienas darbi ir visdažādākie – sākot ar nozīmīgu valsts mēroga pasākumu, piemēram, 18. novembra lāpu gājiena, organizēšanu un beidzot ar lekcijām un diskusijām par jauniešiem svarīgām tēmām, vasarā rīkojot lielo Nacionālās apvienības jauniešu nometni, kur ikvienam tiek dota iespēja sevi pilnveidot daudzās un dažādās jomās. Savā veidā esam kā partijas vizītkarte jauniešiem, kuri izrādījuši interesi par līdzdalību politikā, tālāk viņiem kļūstot par jauno partijas biedru paaudzi un nākotnes politiķiem. Svarīgi arī piebilst, ka Nacionālās apvienības jaunieši nav tikai formāla partijas sastāvdaļa, bet vienmēr tiek uzklauti, viņu viedoklis tiek ņemts vērā, organizācijas vadītājam pārstāvot viņu intereses arī lielajā partijas valdē.

Lai gan dažbrīd valda uzskats, ka mūsdienās jauniešus maz kas interesē un it nekas neuztrauc, patiesībā ir pavisam citādāk. Kopumā Latvijas jauniešiem netrūkst gribasspēka vai vēlmē būt aktīviem un līdzdarboties sabiedriskajos notikumos; viņiem ir daudzas lieliskas idejas un iniciatīvas, kas bieži vien paliek nesaizdirdētas. Tādēļ mums ir jāklūst

par platformu, kur katrs jauniešis varēs izteikties un pilnveidot sevi, tādējādi kļūstot par daļu no Latvijas nākotnes. Tas ir svarīgi, jo Latvijas nākotne iet roku rokā ar jauniešu tālāko dzīvi. Līdz ar to ir atbalstāma viņu izrādītā vēlme pielikt roku tam, lai Latvija kļūtu par tādu valsti, ar kuru viņi vēlētos saistīt savu nākotni.

Jaunieši bieži vien neapzinās, ka mūsdienās nav iespējams būt apolitiķiem, kā daži domā. Daži uzskata, ka spēš efektīvi iesaistīties sabiedriskajos procesos, vienlaikus pastāvot malā. Tas nav iespējams tādēļ, ka katru dienu ikviens cilvēks, kurš, piemēram, izmanto internetu, TV vai presi, gribot negribot saskaras ar noteiktu politisko viedokli un sevi asociē ar kādu no tiem. No politikas nevar aizbēgt, tā ietekmē visus. Jautājums tikai, vai jaunieši vēlas būt tie, kurus veido politika, vai tie, kuri paši veido politiku.

Aicinu sabiedriski aktīvus jauniešus, kuri vēlas savu ikdienu saistīt ar politiku, pievienoties Nacionālās apvienības jaunatnes organizācijai! Katrs ir atbildīgs par savu un savas valsts nākotni, atliek tikai rīkoties!

Kristaps Gulbis,
Nacionālās apvienības jaunatnes organizācijas vadītājs

Latvijas neatkarības karš

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

Latvijas neatkarības karš no 1918. gada 18. novembra līdz Latvijas-Krievijas miera līgumam 1920. gada 11. augustā ir viens no sarežģītākajiem posmiem mūsu valsts vēsturē. Mainīgās alianses un frontes līnijas ir grūti atcerēties ne tikai skolēniem, bet arī politiķiem, kas savās runās parasti aprobežojas ar vispārēju vēstījumu par karavīru patriotismu. Protams, mūsu karavīru tēvijas mīlestība un gatavība upurēties bija nozīmīgi momenti, taču neatkarības karā notika arī citi procesi, kuru nozīmība nav mazinājusies arī šodien. Šā raksta mērķis ir īsumā aptvert neatkarības kara nozīmīgākās norises un to nozīmi.

1 Neatkarības kara pamatā bija mūsu tautas vēsturiskais ģeopolitiskais izaicinājums – atrašanās starp Vācijas un Krievijas impēriju. Šajā periodā tās abas bija uz sabrukuma robežas, taču atsacījās šo faktu pieņemt. Latvijā tika izcīnīta cīņa starp latviešu nācijas valstsgribu un lielo nāciju mēģinājumiem atjaunot savas impērijas.

2 Tā bija ideoloģiska cīņa. Boļševiku nākšana pie varas Krievijā un Stučkas Padomju Latvijas valdība bija jauna veida izaicinājums. Cīņā pret Sarkanu armiju līdz 1919. gada 16. aprīļa apvērsumam kopā karoja gan baltvāciešu Baltijas landesvērs, gan Kārļa Ulmaņa Pagaidu valdības karaspēks. 1919. gada rudenī vācieši atrada jaunu sabiedroto – krievu monarhistu Bermontu, bet Krievijas boļševisma iznīcināšanas vietā izvēlējās uzbrukt Rīgai, lai gāztu Latvijas Pagaidu valdību. No šī brīža Latvija vienlaikus cīnījās gan pret saviem ideoloģiskajiem pretiniekiem boļševikiem, gan gadsimtiem seno pretinieku – vācu un krievu imperiālismu, kas nu bija apvienojuši spēkus.

3 Tā bija visas tautas cīņa un uzvara. Vācu uzbrukums Latvijas Pagaidu valdībai patiesībā nostiprināja tās reputāciju. Līdz tam daudziem latviešiem bija

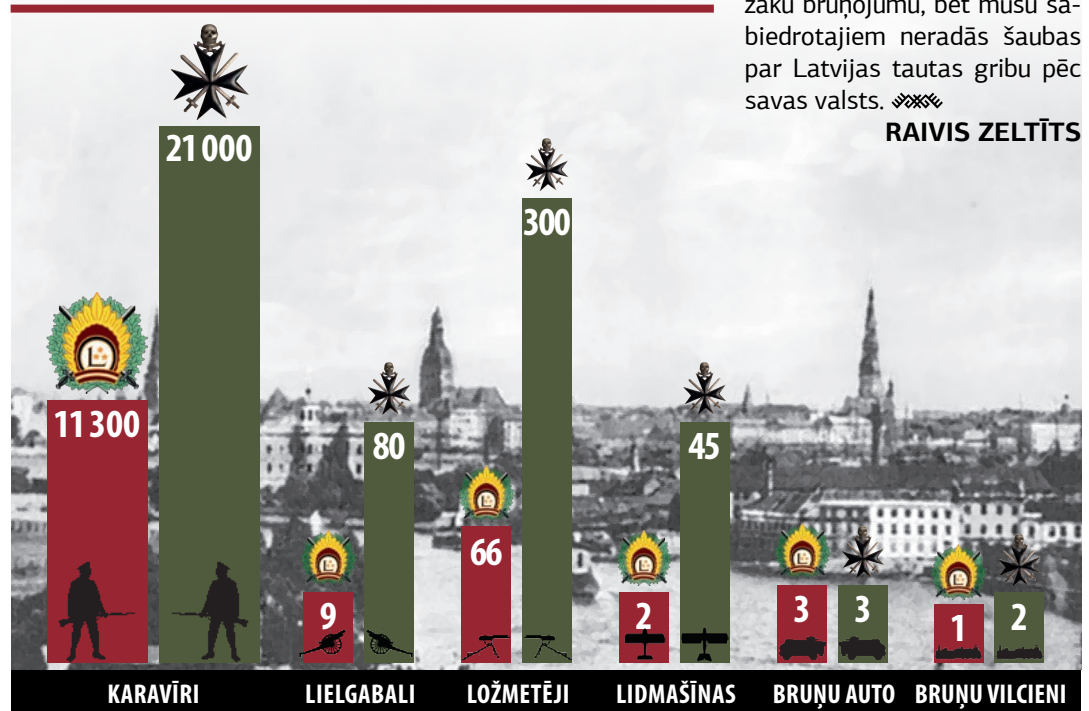
grūti pieņemt tās stratēģisko aliansi ar baltvāciešiem, taču tagad ikvienam bija skaidrs, ka tā patiesi ir pašu latviešu neatkarīgās valsts valdība. Liela nozīme bija brīvprātīgajiem, kuri ziedoja Latvijas armijas vajadzībām, un Sieviešu palīdzības korpusa pārstāvēm, kuras, par spīti bīstamajai situācijai Daugavmalā, apgādāja latviešu karavīrus ar pārtiku un medikamentiem. Ja šodien daudz tiek runāts par visaptverošu aizsardzību, tad jau tolaik tāda pastāvēja, jo armijas un tautas vienība bija nesaraujama. Turklāt ir jāatceras, ka tas viss notika jau pēc četrus gadus ilgas postošas karadarbības un tai sekojošā trūkuma apstākļiem.

4 Būtiska nozīme bija mūsu sabiedrotajiem. Alianse ar jaunizveidoto Igaunijas valsti ļāva atbrīvot Vidzemi no boļševikiem un sakaut vācu spēkus Cēsu kaujās 1919. gada 22. jūnijā; angļu un franču flotei bija nozīmīga loma cīņā pret Bermontu Rīgā; Polija bija izšķiroša boļševiku sakaušanai Latgalē 1920. gada janvārī. Latvijas pusē karoja arī dāņu, somu, zviedru brīvprātīgie un pat kāds amerikāņu lidotājs Džozefs Stēlins. Gan toreiz, gan tagad ir spēkā patiesība, ka mazas nācijas var nosargāt savu neatkarību tikai tad, ja tām ir atbalsts no citām valstīm.

5 Taču, iespējams, būtiskākais iemesls Latvijas uzvarai bija mūsu armijas komandieru profesionalitāte. Tā nebija entuziastisku zemnieku armija, kas atbrīvoja Latviju, bet gan izcilu komandieru vadīts patriotisks spēks. Šie komandieri – Oskars Kalpaks, Jānis Balodis, Jorģis Zemitāns, Krišjānis Berķis, Mārtiņš Peniķis un Pēteris Radziņš – bija ar savu talantu un gribasspēku sekmīgi beiguši cariskās Krievijas karaskolas un sevi pierādījuši Pirmā pasaules kara cīņu laukos, kuros daudz arī iemācījās no saviem pretiniekiem. Bermonta karaspēks Rīgā sastapās ne tikai ar augsti motivētu un patriotisku karaspēku, bet pārākiem karavadoņiem. Viņu sekmīgā vadība panāca to, ka Latvijas armija uzvarēja arī ar daudzkārt mazāku bruņojumu, bet mūsu sabiedrotajiem neradās šaubas par Latvijas tautas gribu pēc savas valsts. ❖❖❖

RAIVIS ZELTĪTS

Iespējams, būtiskākais iemesls Latvijas uzvarai bija mūsu armijas komandieru profesionalitāte

Latvijas valsts tapšana

“1918. gada 18. novembrī proklamētā Latvijas valsts ir izveidota, apvienojot latviešu vēsturiskās zemes un balstoties uz latviešu nācijas negrozāmo valstsgribu un tai neatņemamām pašnoteikšanās tiesībām, lai garantētu latviešu nācijas, tās valodas un kultūras pastāvēšanu un attīstību cauri gadsimtiem, nodrošinātu Latvijas tautas un ikviena brīvību un sekmētu labklājību.” Šie ir vārdi no Satversmes preambulas, bet tiem ir plašāks stāsts. Mūsu valsts netika izveidota vienā dienā. Laika gaitā ideja nobrieda tautas apziņā, savukārt, pateicoties labvēlīgiem politiskajiem apstākļiem, ideja varēja kļūt par realitāti.

LATVIEŠU APVIENOŠANĀS

Pirms 1917. gada bija grūti runāt par Latvijas valsts robežām. Runa bija par latviešu apdzīvotām teritorijām, bet kas vispār ir uzskatāmi par latviešiem? Latvieši bija vienlaikus dzīvojuši dažādās guberņās, hercogistēs, valstīs. Gadsimtiem ilgi latviešu starpā bija veidojusies atšķirīga vēsturiskā pieredze, kultūras un reliģiskās tradīcijas un valodas īpatnības. Īpaši lielas atšķirības bija izveidojušās Latgalē dzīvojošajiem latviešiem.

Būtisks notikums tautas vienotībā bija 1917. gada 26.–27. aprīlī Rēzeknē notiekošā pirmā demokrātiski ievēlētā Latgales latviešu pārstāvju sanāksme, kurā tika nolemts, ka Latgales, Vidzemes un Kurze-

mes latvieši ir viena tauta un Latgalei jāapvienojas ar pārējiem topošās Latvijas valsts novadiem vienā zemē.

PIRMIE SOLI UZ NEATKĀRĪBU

Autonomija Krievijas sastāvā, Vācijas impērijai pakļauta hercogiste, sociālistiska vai demokrātiska valsts? Tie bija tikai daži no vairākiem reālistiskiem variantiem, kāda varētu būt jaunās valsts forma. Lielvalstīm bija savas intereses, bet arī latviešu vidū nebija vienprātības par Latvijas nākotni. Vienprātība bija tikai par to, ka

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

latviešiem ir jāizmanto tautu pašnoteikšanās tiesības, lai iegūtu latviešu tautai labvēlīgākus politiskos apstākļus.

Būtisks pavērsiena punkts bija 1917. gada novembris, kad Oktobra revolūcijas rezultātā sākās Krievijas impērijas sabrukums. Decembra sākumā latviešu politisko partiju un sabiedrisko organizāciju izveidotā Latviešu pagaidu nacionālā padome nolēma: “Nostājoties uz tautu pašnoteikšanās tiesību principu pamata, Latviešu pagaidu nacionālā padome uz visstingrāko protestē pret jebkuru Latvijas sadalīšanu un

it īpaši pret Kurzemes vai arī visas Latvijas pievienošanu vai kaut kādu saistīšanu pie Vācijas un līdz ar to pasludina, ka Latvija, kurā ieiet Vidzeme, Kurzeme un Latgale, ir autonoma valstsvienība.”

Paralēli darbojās latviešu politisko partiju dibinātais Demokrātiskais bloks, kura darbība sākotnēji balstījās uz latviešu pašnoteikšanās tiesību panākšanu vācu okupācijas apstākļos. 1917. gada decembra sākumā Demokrātiskais bloks mēģināja ar vācu okupācijas iestādēm saskaņot sapulces rīkošanu par latviešu politisko nākotni. Atļauja tika dota, bet starp prasībām bija iekļauts, lai tiktu pieņemti lēmumi par Latvijas atdalīšanos no Krievijas un savienības izveidi ar Vāciju. Demokrātiskā bloka vairākumam šādas prasības nebija pieņemamas.

Turpinoties Krievijas impērijas sabrukumam, vairākas tautas pasludināja savu neatkarību, piemēram, Somija to izdarīja 1917. gada decembrī. Jau pavisam drīz, 1918. gada janvārī, Latviešu pagaidu nacionālā padome pieņēma lēmumu autonomijas vietā pieprasīt Latvijas neatkarību. Lēmumā tika iekļauta prasība: “Latvijai jābūt patstāvīgai demokrātiskai republikai, kas apvienotu Kurzemi, Vidzemi un Latgali.” Tomēr sarežģīto politisko apstākļu dēļ šī deklarācija palika tikai uz papīra, jo nedz Krievijas, nedz

Lielvalstīm bija savas intereses, bet arī latviešu vidū nebija vienprātības par Latvijas nākotni

EKRĀNSĀVIŅŠ NO LTVLSMLV

Vācijas plānos neietilpa neatkarīgas, demokrātiskas Latvijas republikas izveide.

NEATKARĪBAS IDEJAS UZVARA

1918. gada 6. oktobrī Vācija lūdza ASV noslēgt pamieru, jo Rietumu frontē Vācija bija cietusi sakāvi. ASV prezidents pieprasīja, lai Vācija atstāj visas okupētās teritorijas. Šo situāciju izmantoja Demokrātiskais bloks, 19. oktobrī iesniedzot Vācijai paziņojumu, kurā pieprasīja vācu okupācijas spēku atvilkšanu, un sagaidīja, ka Vācija neliks šķēršļus Latvijas valsts izveidei – Latvija kā neatkarīga suverēna valsts pastāvīgi lems par savu valsts un pārvaldes iekārtu.

Pēc 1918. gada 11. novembra miera līguma starp Vāciju un sabiedrotajiem un ķeizara atkāpšanās no amata Latvijā un vairākās citās vācu okupētajās teritorijās izveidojās varas vakuums. Šo momentu izmantoja latviešu organizācijas – Latviešu pagaidu nacionālā padome un Demokrātiskais bloks –, kuras 17. novembrī nolēma apvienoties un izveidot Tautas padomi. Šī organizācija lielā steigā mūsdienu Latvijas Nacionālā teātra ēkā 18. novembrī sarīkoja sapulci, lai pasludinātu jaunas valsts dibināšanu, pasludināšanas aktā iekļaujot punktu, ka Latvijai jābūt neatkarīgai, demokrātiskai republikai, kura apvienotu Kurzemi, Vidzemi un Latgali. Šajā vēsturiskajā sanāksmē tika nodibināta arī Latvijas Pagaidu valdība, kura aizsāka praktisko ceļu uz Latvijas neatkarības nostiprināšanu.

Ceļš uz neatkarību nebija viegls, jo neatkarīgas, demokrātiskas valsts idejai bija jānostiprinās ne tikai politiski un sabiedriski aktīvo cilvēku apziņā, bet visas latviešu tautas apziņā. Brīvības cīņu laikā latviešu tauta kļuva vienota, iestājoties par neatkarīgas, demokrātiskas Latvijas ideju. Šī ideja guva uzvaru, un latvieši bija ieguvuši paši savu valsti. ❖❖❖

JĀNIS DOMBRAVA

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

Okupācija un nacionālā pašapziņa

Tā sagadījās, ka 1940. gada pavasarī, īsi pēc tam, kad Hitlers okupēja Norvēģiju, grāmatniecības uzņēmums “Valters un Rapa” Rīgā izdeva ceļvedi “Norvēģija – pusnakts saules un klinšu zeme”. Tā autors Mārtiņš Sams grāmatas noslēgumā rakstīja: “1940. gada aprīlī Norvēģijai uzausa baiga tiešamība: sveši karakuģi un desanti viņas ostās, [...] asiņainas cīņas kalnāju ceļos un ielejās. To sekas, grāmatu noslēdzot, nav pasakāmas, bet mēs ticam: Norvēģija būs brīva un neatkarīga!”

Tolaik, kad visā Eiropā plosījās karš, Latvija likās kā miera saliņa, kā Šveice, kuru kara šausmas neaizsniegs. Rakstot atbalsta vārdus Norvēģijai, publicists Mārtiņš Sams vēl nezināja, ka jau pēc pāris nedēļām pienāks arī Latvijas kārta, ka sveša vara iznīcinās Latvijas valsti un ka pēc gada Vjatlagā Kirovas apgabalā aprausies arī viņa paša dzīves gājums.

Divdesmit miera un brīvības gados Latvija no drupām bija izveidojusies par plaukstošu Eiropas valsti, un likās, ka jaunā desmitgade pavērs vēl plašākus apvēršņus. Valsts elektrotehniskā fabrika (VEF) uzsāka jaunās fotokameras “Minox” pārdošanu Ziemeļamerikā un līdz 1940. gada rudenim plānoja pabeigt lidmašīnu rūpnīcas būvniecību Ropažos. Taču 1940. gada 17. jūnijs pielika punktu visām iecerēm. Krievu tanki sadragāja Latvijas cilvēku dzīves un uz piecdesmit gadiem iesvieda Latviju tumsā – svešas varas okupācijā.

Ir grūti aprakstīt okupācijas postu. Aiz katras ailītes deportēto un nogalināto statistikā stāv cilvēks, kurš zudis Latvijai. Aiz katra cilvēka – vesela pasaule: viņa sasniegumi, daiļrade un panākumi, kas varēja veidot Latviju vēl plaukstošāku. Jau pieminētais Mārtiņš Sams bija ražīgs latvju senatnes un etnogrāfijas pētnieks, kura rakstus par kuršu jūrasbraucējiem un

senlatviešu pilīm lasīja tā laika skolu jaunatne.

Ne velti tieši viņš krita par upuri okupācijas pašā sākumā. Okupanti mērķtiecīgi atlasīja un iznīcināja tos, kuri ar savu darbību vairoja nacionālo apziņu un patriotismu. Piemēram, latviešu dievturu vadītājs un senlatviešu pilskalnu pētnieks Ernests Brastiņš tika arestēts jau 1940. gada jūlija sākumā, vēl pirms represijas bija skārušas vairākumu Latvijas armijas virsnieku.

Latviešu pašapziņu un gara spēku okupanti kvalificēja kā primāro draudu, kas jālikvidē, lai pakļautu okupēto teritoriju.

nacionālo garu un panākt latviešu pakļaušanos krievu okupantiem. Čeka un komunistiskā partija kontrolēja pilnīgi visas publiskās radošuma izpausmes. Neviens dzejolis, raksts, dziesma, luga, filma, grāmata nevarēja iznākt bez okupācijas administrācijas cenzūras.

Varētu likties, ka piecdesmit gadi šādos apstākļos ir pietiekami, lai nokautu jebkuru brīvības asniņu un nacionālās pašapziņas palieku. Tomēr ar latviešiem tā nenotika. Acīmredzot skarbās vēstures gadsimti atstājuši savu ietekmi uz tautas garu. Nevar noliegt, ka

Pretošanās padomju okupācijai stiprināja tautas pašsaglabāšanās instinktu

Tieši tāpēc Latvijas radošā inteliģence tik ļoti cieta Baigajā gadā. Tās pārstāvjus metodiski vajāja un iznīcināja. Tie, kuri paglābās no pirmās padomju okupācijas, bēga, kad sarkanie “atbrīvotāji” tuvojās Latvijai otro reizi. No Latvijas aizbrauca gandrīz viss latviešu radošās inteliģences zieds – Kārlis Skalbe, Jānis Jaunsudrabiņš, Jāzeps Vītols, Zenta Mauriņa, Anšlavs Eglītis, Jānis Veselis, Eižens Laube un neskaitāmi citi.

Latvijā lietas pārņēma okupācijas administrācija, kuras mērķis bija salauzt latviešu

pretošanās padomju okupācijai stiprināja tautas pašsaglabāšanās instinktu. Šodien redzam, ka tautas, kas cīnījās par savu eksistenci PSRS okupācijas un kolonizācijas laikā, šodien ar skaidru skatu un vēsu prātu spējīgas stāties pretī mūsdienu pasaules izaicinājumiem un darīt to labāk par Rietumeiropas kaimiņiem. Filozofa Ničes teiktos vārdus par to, ka tas, kas mūs nenogalina, padara mūs stiprākus, pilnā mērā var attiecināt uz tiem, kuri pārcieta padomju okupāciju. ❖❖❖

EDVĪNS ŠNORE

Ko novēlat Latvijas jaunajai paaudzei?

FOTO: ERNESTS DINKA, SAEIMA

INĀRA MŪRNIECE, Saeimas priekšsēdētāja

Latvijas valsts dzimšanas dienā mēs svinam savas tautas ideālā mērķa piepildījumu. Tikai ticība ideāliem palīdzēja uzvarēt bezcerīgas kaujas Neatkarības karā. Tikai ideālisms daudzus gadus vēlāk deva drosmi atbrīvoties no okupācijas un aiziet no padomju impērijas.

Šādas cīņas un uzvaras ietekmē tautas ģenētisko kodu, rada vēsturisko atmiņu, ko nav iespējams izdzēst. Tas veido tautas raksturu un nostiprina patriotismu.

Mums ir brīvība un sava valsts. Mēs esam stipri. Mēs esam saules pusē.

Aizstāvēsim, stiprināsim, mīlēsim Latviju!

FOTO: JĀNIS DEINĀTS

DACE MELBĀRDE, Eiropas Parlamenta deputāte

Novembris mūsu tautai un zemei ir īpašs mēnesis, kad svinam Latvijas valsts dzimšanas svētkus. Latvija ir valsts ar daudzveidīgu kultūras areālu, tāpēc jo īpaši svarīgi, lai katrs latvietis gan Latvijā, gan plašajā pasaulē ar savu individuālo stāju turpina izkopt latvisko kultūru un latviešu valodu, tādējādi veidojot saturu un formu 21. gadsimta latvietībai. Šajā svētku mēnesī vēl svinēt mūsu valsts brīvību, jo mums ir sava valsts, un tā ir brīnišķīga, mūsu senču izauklēta un brīvības cīņās izcīnīta vērtība, kuru sargāt un ar kuru kopā augt mūsu gadsimtā un arī turpmāk. Saules mūžu, Latvija! ❖❖❖

FOTO: NO NA ARHĪVA

EDGARS SKREIJA, latviešu legionārs

Jauniešiem vēlu: esiet kalpakiešu gara turpinātāji! Oskars Kalpaks ar saviem vīriem sāka no nulles un izcīnīja Latviju no Austrumu un Rietumu okupantiem, un Latvija tika brīva. Bet tas nenozīmē, ka tas ir uz mūžīgiem laikiem! Es dzīvoju

pie Eiropas Savienības robežas, un otrā pusē atrodas šis mūsu lielais kaimiņš – impērija, kas savus uzskatus nav mainījusi, tie ir tie paši vecu vecie. Pat viņu dziesmā skan vārdi: “Varen plaša mana zeme dzimtā...” Un arī Rietumi grib valdīt pār visu pasauli. Tāpēc mums Latvija kā valsts un sava tauta ir jātur pirmajā vietā! ❖❖❖

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

NAURIS PUNTULIS, kultūras ministrs

Mēs paši, mūsu draugi un paziņas mēdz jautāt, vai jaunībā būtu darījis kaut ko citādāk, ja būtu pašreizējās zināšanas. Katram ir savas atbildes, bet man ir viena: es neko nemainītu no savas, varu teikt droši, “trakās” jaunības ar tās piedzīvojumiem, bohēmu, draugiem, domubiedriem. Neko, izņemot vienu niansi – bija jāsapņo ambiciozāk, augstāk, tālāk. To arī novēlu ikvienam jauniešiem valsts dzimšanas dienas mēnesī: sapņojiet, esiet ambiciozi, lai arī sasniežamie rezultāti dažbrīd šķiet tāli un neiespējami! ❖❖❖

FOTO: PUBLICITĀTES

KASPARS GERHARDS, zemkopības ministrs

Latvijas vēsturē ir sakritis, ka tumšākajā gada laikā ir dzimusi Latvija. Valsts dzima brīdī, kad pilsētā bija vācu karaspēks, nebija savas armijas un nebija arī naudas. Bet bija griba un lēmums. Kopš tā laika nekas nav mainījies, arī šodien būtiskākais ir pieņemt lēmumu, citādi mūsu vietā to pieņems kāds cits. Mūs vieno sapnis par latvisku Latviju, bet, lai mums izdotos to sasniegt, jau šodien jāpieliek roka kopīgā darbā. Sāc ar mazumiņu, pieņem lēmumu! ❖❖❖

FOTO: PUBLICITĀTES

ROBERTS ZĪLE, Eiropas Parlamenta deputāts

Gan uzņēmējdarbības, gan akadēmiskajā vidē Latvijā redzam tendenci, ka, izvērtē-

jot visus plusus un mīnus, cilvēki izvēlas neiet politikā. Ja talantīgie, izglītotie jaunas paaudzes cilvēki domās tāpat, tad nākotnes Latvija nebūs tāda, kādu vēlamies to redzēt. Jauniešiem parasti piemīt degsmes, entuziasms veikt lielas pārmaiņas, tā teikt, glābt pasauli, taču jāsaprot, ka piedalīties protesta akcijās ar skaļiem saukļiem un būt izpildvarā – piemēram, kā ministram būt atbildīgam par savu nozari – ir divas dažādas lietas. Aicinu jauniešus būt sabiedriski un politiski aktīviem, izprast valsts pārvaldes mehānismus, kā arī vienmēr atcerēties, ka viens nav karotājs. ❖❖❖

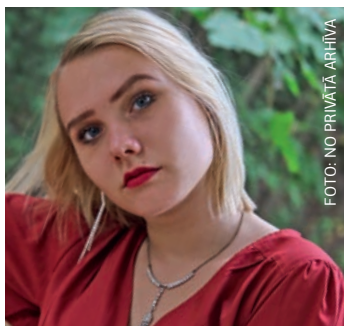

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

“Mūžajā Tēvzemīte audzina katru no mums un attīstās kopā ar savu tautu. Latvijas tradīcijas ir veidojušās un stiprinājušās, tāpēc ir svarīgi tās nepazaudēt šajā modernajā laikmetā. Senās tautas vērtības ir jāglabā un jāiepazīst, lai Latvijas valsts nākotnē būtu spēcīgāka un vienotāka. Lai veidotu nākotni, no sākuma ir jāzina pagātne! Diemžēl daudz mazāk dzirdu skaisto latviešu valodu. Noteikti censtos mainīt valodas nozīmīgumu, to ceļot par galveno tautas vērtību. Bez valodas nav tautas, un bez tautas nevar būt valsts! Nākotnē Latvija būs stipra un varena valsts, ja netiks aizmirstas tautas tradīcijas un vērtības.”

**ELĪZA ALEKSANDRA
GRENEBERGA-
GRĪNBERGA**

“Mūsu visu pienākums ir darīt visu iespējamo, lai saglabātu latviskās vērtības, kultūru, mūsu tautiešu latviskās piederības apziņu un tradicionālās ģimenes vērtības, jo šīs ir trīs lietas, kuras ir apdraudētas šajā globālisma un multikulturālisma laikmetā. Tomēr ir lietas, kurām jāmainās, lai Latvija kļūtu pietiekami stipra un spētu nosargāt šīs vērtības. Noteikti ir jāmaina pašreizējā pieeja izglītībai visos līmeņos. Pašreizējā izglītības sistēma vairāk sagatavo potenciālos “darbarūkus”, nevis uzņēmējus, zinātniekus vai nākamos līderus. Šī tendence ir jāmaina, lai Latvija spētu kļūt par turīgu un attīstītu valsti.”

ATIS GRIDJUŠKO

Ko saglabāt, ko mainīt Latvijas nākotnē vēlas jaunieši

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

“Es vēlētos arī nākotnē Latvijā saglabāt tās bagātīgo kultūru, vērtības, valodu, simbolus un dabu, kurā ikviens latvietis var justies kā mājās. Kultūra veido Latviju, kurā vēlos dzīvot un veidot savu ģimeni ar tām pašām vērtībām, kas gūtas no vecākiem. Nākotnē es vēlētos mainīt sašķelto Latvijas sa-

biedrību. Latviešu ģimenēs tiek ielikta latviskā piederība, un mums ir stipras saknes, kamēr cittautieši vairāk veidojas par globāliem pasaules iedzīvotājiem. Taču jo vienotāki un patriotiskāki mēs visi būsim, jo spēcīgāka būs mūsu valsts!”

DANIĒLS BALODIS

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

“Tehnoloģiju laikmetā mūsu latviskā identitāte ir nopietni apdraudēta. Steidzīgā Rietumu pasaule ar joni virzās mūsu virzienā, zem sevis paslaukot daudzus latviešiem svarīgus tikumus. Svarīgi ir gan saglabāt savas tautas saknes to latviskākajā stadijā, gan mainīt cilvēku aizspriedumus

par latviešiem kā maziem un bezspēcīgiem cilvēkiem. Mums ir jābūvē tāda valsts, kurā gribētu atgriezties ikviens citā zemē mītošais tautietis. Mums ir jāceļ Latvijas ekonomika, labklājība un ikviena cita valsts veselīgai funkcionēšanai nozīmīga sfēra!”

EDGARS RUPEIKS

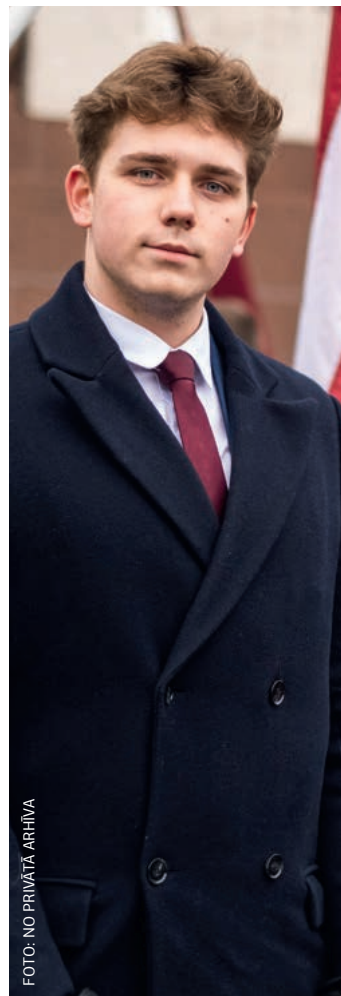

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

“Nenoliedzami, mans pienākums ir saglabāt uzticību Latvijai, sargāt valsts valodu, kultūru un tradīcijas, turpinot to pēctecību arī nākamajās paaudzēs. Ar cieņu un pateicību jāattiecas pret mūsu senču dāvāto dāvanu – brīvo valsti, nodrošinot tās pastāvēšanu un ilgtspējīgu attīstību. Mūsu nākotnes potenciāls slēpjas mūsu pašu apziņā, ka esam iespēju valsts, un pašapziņā, ka spējam darīt daudz. Mums jākļūst saliedētiem, veidojot iekļaujošu sabiedrību. Mums, latviešiem, ir jābūt stipriem gan atsevišķi, gan kopā, jo kopā esam viens veselums – Latvija.”

MĀRA BĒRZIŅA

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

“Man ir svarīgi, lai pāri visam nākotnes Latvija saglabātos latviska. Gluži kā tagad gribētu redzēt, ka jauno paaudzi raksturo pārliecība un uzstājība par savu valsti un savām vērtībām. Lai jauniešu ideoloģisko pārliecību ietekmētu un veidotu nevis ārzemju kultūra un strauji mainīgās vērtības, bet latviešus vienojošās, stabilās un ģimeniskās tradīcijas. Latvijas nākotnē neredzu un nekad nevēlos redzēt varas pārstāvjus, kas aizstāv svešu valstu intereses, noniecinot to, kas Latvijai ir vissvarīgākais, – valodu, izglītību, ģimeni un tradīcijas.”

KARLĪNA POLE

FOTO: NO NVA ARHĪVA

Raugoties Latvijas nākotnē, vienmēr ir jāpatur prātā tas, kādi ir mūsu valsts izveidošanās pirmsākumi.

Uz pasaules ir vairāk nekā divi tūkstoši tautību, bet tikai mazliet vairāk nekā divsimt valstu, tādējādi sava valsts ir tikai vienai no desmit tautām. Mums ir paveicies – mēs varam dzīvot savā valstī.

Nākotnes virzībā ir svarīgi paturēt prātā to, ka valsti,

Brīvību nevienam nedāvina

pašnoteikšanos un brīvību nevienam nedāvina, tā ir jā-izcīna, ziedojot daudz dzīvību. Cieņā un godbijībā pret mūsu senčiem mums ir jānosargā mūsu neatkarība, lai mūsu tēvu zeme kļūst par mūsu dēlu zemi. Patriotisms, savas zemes mīlestība – tās ir vērtības, kuras mums jāspēj iemācīt mūsu bērniem. Te nu parādās izaicinājumi ikvienam, rūpējoties par pēctecību, veidot lielas ģimenes. Ja nebūs pēcnācēju, valstiskuma pārmantotāju, visas mūsu pūles ir veltīgas. Lai nosargātu mūsu neatkarību, mūsu pasaulē senāko, dzīvo valodu, mūsu tautas garīgās vērtības un cieņu pret neatkarības cīņās zaudētajām dzīvībām, ir jādzimst nākamajām paaudzēm.

Mēs ar sievu esam skolotāji un savā ģimenē esam uzau-

dzinājuši sešus pieaugušus bērnus. Nu jau viņiem ir katram sava ģimene, un mums ir astoņi mazbērni. Esam gandarīti par mūsu vērtību turpinātājiem, kuri dzīvo un strādā, lai celtu Latviju.

Stipras valsts garants ir stipras ģimenes

Ģimenēs, audzinot bērnus, ir svarīgi ne tikai runāt par vērtībām, bet pašiem ar tām dzīvot. Tikai tādā veidā var panākt bērnos vēlamu un izaudzināt viņus par krietniem cilvēkiem. Stipras valsts garants ir stipras ģimenes. Savukārt valstij jārupējas, lai būtu visi nosacījumi lielu ģimeņu attīstībai.

Bērnu audzināšanas būtisks posms ir arī skola un skolotāji.

Latvijas izaicinājums nākotnē ir panākt, lai skolās netrūktu skolotāju, it sevišķi vīriešu kārtas pārstāvju. Nav iespējams izaudzināt jaunu, attīstītu, pilsoniski aktīvu un kulturālu sabiedrību, ja tiem, kuri dara audzināšanas darbu, nav prestiža sabiedrības acīs.

Patriotisms nav abstrakta formula. Lai būtu patriotisks, ir nepieciešamas trīs labas lietas: pirmkārt, jauni cilvēki, kuriem ir potenciāls būt par patriotiem; otrkārt, ideāli, uz kuriem tiekies; treškārt, skolotāji, kas māca uz šiem ideāliem tiekies.

Mana vīzija par Latviju – valsts ir godprātīgu valdnieku, gudru karotāju, patiesu mīlnieku un dzīves gudru skolotāju rokās. ❖❖❖

JĀNIS ATIS KRŪMIŅŠ,
skolotājs, vīru kopas "Vilki" dziedātājs

Svinam sevi kā valstsnāciju

Vārds "svētki" nāk no vārda "svēts", tātad no augstākām vērtībām. Svētkos skatām dzīvi lielākos mērogos nekā ikdienā. Gribam būt līdzdalīgi svētku dziļākajai būtībai, aizpārejošā skatīt to, kas nedrīkst pāriet un beigties. Cildinām pamatvērtības, kas veido mūsu patību, to, bez kā mēs neesam mēs.

Mūsu tauta ir izcīnījusi savu valstiskumu, topot par valstsnāciju. Patriotu nedēļā to svinam. Valsts prezidents teicis: "Latvija ir dibināta kā latviešu valsts. Ne krieviem, ne vāciešiem, nedz citām minoritātēm nebija vajadzības šo teritoriju nodalīt no Krievijas. Šī vajadzība bija tikai un vienīgi latviešiem. Latvija ir dibināta kā latviešu nācijas valstsgribas īstenojums, un bez latviešiem un latviskuma Latvi-

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

jas valstij nav jēgas. Latviešu nacionālo identitāti, latviešu valodu un latviskumu no visām 194 valstīm pasaulē nodrošina tikai un vienīgi Latvija." (Egils Levits: Latvija ir uz naža asmens; www.la.lv; 2018. gada 29. septembris)

Kārlis Skalbe reiz aicināja: "Nostāsimies ar abām kājām Eiropā!" Eiropa ir nācijvalstu kopība. Tās ir nācijas, kas izaudzē Rietumu kristīgajā tradīcijā. Tāpēc Satversmes ievadā rakstīts, ka mūsu vērtības ir latviskās un kristīgās. Abās mums jātop stipriem. Tāpēc jāatmet bezpersoniskais "šī valsts" un jālieto "mana valsts". Un kā sava valsts tā katram Latvijas

esam raduši. Bet varam svinēt savā sirdī, ģimenē, draugu lokā. Bija laiki, kad pat neiespējamos apstākļos partizānu bunkuros, gulaga nometnēs, vēlāk *hruščobu* dzīvokļos tauta atcerējās valsts svētkus un lika svecītes pie Jāņa Čakstes pieminekļa. Latviešu vēlme pēc savas valsts nebija zudusi, tikai iegājusi zemdegās. Tā uzliesmoja Atmodā.

Satversmes ievadā rakstīts, ka mūsu vērtības ir latviskās un kristīgās

pilsonim jākopj un jāsaņem. Pirmajiem cilvēkiem Dievs pavēlēja kopt un sargāt viņu dzimteni – Ēdenes dārzu (1 Moz 2, 15). Mums, latviešiem, tā ir Dieva dotā un svētītā Latvija.

Šogad nedrīkstam pulcēties svinībām lielos pasākumos, kā

Tāpēc ar pateicību atceramies visus, kuri kara un gara laukos cīnījušies par Latvijas brīvību. Jo tieši viņu veikuma dēļ ar prieku un lepnumu šonedēļ varam svinēt sevi kā valstsnāciju. ❖❖❖

Dr. theol. **GUNTIS KALME**

Kādi ir būtiskākie izaicinājumi Latvijas nākotnei?

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

DRŪVIS TOMSONS, uzņēmējs

Latvijas nākotnē es vēlētos, lai mēs “nevālējam” no viena grāvja otrā, lai beidzam šos riskantos manevrus un sākam stūrēt pa ceļu. Ne tikai tāpēc, ka tā būtu ātrāk. Tā ir arī drošāk. Lai liela daļa pasažieru nesēž ar zaļu seju un papīra maisiņu rokās.

Man šķiet, ka pasaule, Eiropa pašlaik ir milzu pārmaiņu priekšā, vecā lietu kārtība daudz kur zaudē savu nozīmi un jūk ārā... Es būtu baigais ģēnijs, ja zinātu precīzu recepti, kas un kā tieši tagad darāms. Īstermiņā būtu labi, ja ar lielām cerībām gaidītā reģionālā reforma nestu attīstību un vienādas iespējas visiem valsts iedzīvotājiem, arī perifērijā. Ilgtermiņā – pozitīva demogrāfiskā situācija. Ir novembris – Patriotu mēnesis... Gribētos, lai arī pēc nākamajiem piecdesmit un simt gadiem būtu, kas nes sarkanbaltsarkanos karogus un atceras, ka šo valsti neviens mums neuzdāvināja. ❖❖❖

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

LĪGA PRIEDE, mūziķe un mūzikas skolotāja

Viens no atslēgas faktoriem latviešu kultūras pastāvēšanā ir darbs ar bērniem – gan ģimenē, gan skolā. Jau bērnībā jā māca klausīties mūziku, apmeklēt dažādus kultūras pasākumus, ieraudzīt,

cik daudzveidīga ir kultūras pasaule.

Savukārt kultūras nozarē strādājošajiem jābūt sociāli nodrošinātiem. Šai sistēmai jābūt sakārtotai, jo katrs vēlamies, lai vecumdienās saņemtu pensiju.

Arī izglītības sistēmā, nenoliedzami, nepieciešamas pārmaiņas, bet tās jāievieš pa-

kāpeniski un pārdomāti; visiem ir jāzina, kāds ir mūsu mērķis.

Ceru, ka nākotnē Latvijas kultūra tikai augs, ka tradīcijas saglabāsies un bērni zinās, kāpēc Dziesmu svētki ir svarīgi un kādēļ Lāčplēša dienā aizdedzam svečīti. Laikmetīgajam ir jāiet roku rokā ar tradīcijām, mēs nedrīkstam tās pazaudēt. ❖❖❖

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

JĀNIS LAZOVSKIS, zinātnieks, matemātiķis

Būt zinātniekam Latvijā šodien nozīmē vai nu strādāt pārmerīgi garas stundas, aizvietojojot pedagoģisko darbaspēku, vai laimēt retu ārņemju fondu atbalstu uz dažiem gadiem. Šī sistēma nav ilgtspējīga, un tajā trūkst nopietnas un tālredzīgas iesaistīšanās no valsts puses. Ieguldījums zinātnē dos izglītotu sabiedrību, konkurētspējīgus

zinātniekus un pašzūrošas iestādes – gan pedagoģiskās, gan pētnieciskās. Ieguldījumam jānotiek visos līmeņos, atspoguļojot tādas vērtības kā caurspīdīgu resursu sadali un pienācīgu finansiālu atbalstu par ieguldīto darbu. Tā mēs cienīsim un atbalstīsim gan jaunus zinātniekus, gan pieredzējušus pētniekus – ar pirmajiem nodrošinot pēctecību, ar otrajiem realizējot ideālus, kuriem līdzināties. ❖❖❖

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

KATRĪNA FENTONE, 2. klases skolniece

Pagājušajā gadā kopā ar brāli un vecākiem pārcēlos no Lielbritānijas uz Latviju. Dzīvojam laukos netālu no Apes. Te ir skaista vide, un pret to ir ļoti jāizturas. Es gribētu, lai arī mazās pilsētās – kā

Smiltene un Alūksne – būtu baseins, lai nav jābrauc uz Valmieru vai Rīgu. Katrs bērns varētu iemācīties gan labi peldēt, gan glābšanas prasmes. Tad būtu drošāk peldēt arī ezeros un citur, jo Latvijā tādu iespēju ir daudz. Par drošību vairāk jādomā arī pie skolām un rotaļu lauku-

miem. Vēl vajadzētu vairāk kinoteātru.

Es gribētu, lai skolā būtu vairāk skolotāju, lai viņi var palīdzēt, ja kāds sliktāk lasa. Skolotājiem arī stingrāk jāpieskata blēņotāji. Vēl man patīktu, ja mēs stundās vairāk izteiktu savas domas un nepaliktu pie “jā” un “nē”. ❖❖❖

Kā Latvijā jūtas jaunās ģimenes?

Valsts var pastāvēt vien tad, ja nāk nākamās paaudzes, kas šo valsti veido un turpina. Uz sarunu aicinājām četras ģimenes – par to, kā viņi audzina savus bērnus un kādu redz Latviju nākotnē.

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

KRISTĪNE UN IVARS ANTĀNI

– Kā jūs jūtaties kā ģimene Latvijā?

Kristīne: Bērna kopšanas atvaļinājums man ir pusotru gadu ilgs. Tas ir daudz, salīdzinot ar citām valstīm. Taču būtu jāuzlabojas bērnudārzu pieejamībai un jāatbalsta skolotāji. Pedagoģisko izglītību iegūst

daudzi, bet neizvēlas darbu profesijā gan atalgojuma, gan psiholoģiskā aspekta dēļ.

– Mēdz teikt, ka ne vien vecāki audzina bērnus, bet arī bērni vecākus. Ko viņi jums iemāca?

Kristīne: Man patīk, kā viņi skatās uz lietām. Tā ir iespēja nedaudz atgriezties bērnībā. Viņi ļoti daudz smejas, ir dzi-

vespriecīgi. Tu varbūt esi ļoti noguris, bet, ja tavš bērniņš pasmaida, tu arī smaidi.

Ivars: Bērni spēj piecelties no rīta un smaidīt. Mēs lēnām atveram acis, pamostamies, bet bērns atver acis un uzreiz smaidot kaut kur iet. To es gribētu iemācīties.

– Vai redzat, ka kaut ko ģimenē pārņemat no saviem vecākiem?

Ivars: Visi esam savu vecāku bērni, ar labo un sliktu. Iekšējais bērns vienmēr ir līdzīgs un laužas no tevis ārā. No maniem vecākiem var paņemt dzīves sīkstumu. Kārtīgs latvietis ir riktīgi sīksts. Lai kas notiktu, viņš izturēs.

Kristīne: Mani vecāki ir kopā vairāk nekā trīsdesmit gadus, vecvecāki – vairāk nekā piecdesmit. Ome joprojām katru rītu agri ceļas augšā un gatavo vectēvam brokastis. Bet es tā nedaru, mēs visu darām kopā. Domāju, pie jebkurām attiecībām ir jāstrādā. Bērnībā nekad neredzēju, ka mani vecāki strīdētos. Viņi saka: “Mums

nelikās, ka bērniem tas būtu jāredz.” No vienas puses, jā, tas ir pasargājis. Taču neesmu redzējusi, kā viņi risina situācijas. Gribu, lai mani bērni to prot, tāpēc grūtības mēs pārņējam.

– Kādu jūs gribētu Latviju saviem bērniem?

Kristīne: Pirmkārt, latvisku vidi. Gribētos arī, lai sabiedrība kļūst tolerantāka, piemēram, attiecībā uz cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Ivars: Galvenais, lai ir labāk nekā tagad un lai mēs šeit pastāvētu. Tagad daudzi jūtas kā pasaules pilsoņi, ir multikulturālais, tas viss ir saistīts.

Kristīne: Jā, un arī ģimenes vērtības ir jāpaglabā!

– Ko jūs novēlētu citām ģimenēm?

Ivars: Audziniet sevi, neaudziniet bērnus! Strādājiet ar sevi – tas ir mūžīgs mācīšanās process. Mēs esam padomju laika bērni, mūs audzināja citādi, vienkārši bija jābūt rātnam. Bet mūsu bērni ir pilnīgi cita paaudze! ✨

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

ILZE UN JĀNIS MĀJENIEKI

– Kādas vērtības vēlaties iemācīt bērniņam?

Ilze: Latviskumu. Piemēram, mums bija pirtīžas – senču pirts rituāls mazulim. Vēl gribam iedot laucinieciskumu. Dzīvojam

Rīgā, bet nopirkām vecu māju Koknesē, kur veicām kapitālo remontu. Vēlamies, lai bērns augtu šajā vidē. Te ir vieta bērnudārzā, un mums ir fantastiski kaimiņi!

Jānis: Man šķiet, ir labi, ja bērns saprot, ka ārstēties var dabīgiem līdzekļiem, nevis vienīgais, kas ārstē, ir ārsts un zāles.

Ilze: Daudz stāstām un rādām. Mācāmies kopā strādāt, grābjam lapas. Mēs pastaigājamies, nevis sēžam iekšā. Jānis, manuprāt, ir sācis vairāk spēlēt ģitāru – lai ierādītu bērniņam mūzikas pasauli.

Jānis: Alise jau māc nestrinkšķināt ģitāras stīgas maigi un neplēšot. Māk iepūst blokflautā. Un viņai ir arī sava ukulele.

Ilze: Taču pati, pati galvenā vērtība ir izglītība. Mēs ļoti daudz lasām priekšā. Reizi nedēļā ejam uz bibliotēku, visu laiku kaut ko mācāmies.

– Kādu jūs redzat Latviju kā vietu ģimenēm?

Ilze: Esmu sajūsmā par šo laiku – man pusotru gadu ir iespēja skatīties, kā mans bērns aug. Bet ir arī mīnuss. Par mani šobrīd netiek veiktas sociālās iemaksas. Tātad mana pensija būs mazāka nekā tad, ja man nebūtu bērnu.

Jānis: Un, ja būtu četri bērni, tie būtu seši gadi ārpus sociālajām iemaksām.

Ilze: Bet kopumā pabalsti, manuprāt, ir ļoti labi, vienu no tiem izmantojām ļoti jaukā veidā.

Jānis: Mēs Alisei iestādījām hektāru lielu bērzu birzīti, kas augs līdz ar viņu. Labs ieguldījums, bet svarīgākais ir garīgā vērtība.

– Kādu Latviju jūs novēlat saviem bērniem?

Jānis: Tādu, kas ir čalojoša un kurā kūsā dzīvība. Lai visur, kur skaties, latvieši rosās, strādā. Lai cilvēkos ir entuziasms. Ja salīdzinām Latvijas

sabiedrību ar bišu stropu, ir forši, ka strādājam katrs sev, bet arī strādājam kopējam labumam – Latvijai.

– Ko jūs novēlētu citām ģimenēm?

Jānis: Tiem, kuri domā par bērniņu, gribu teikt, ka šis gads ar meitiņu bijis fantastisks. Šķiet, arī darbā labāk veicies. Ir tāda laba sajūta, ka dzīve ir izdevusies.

Ilze: Jā, man šķita, ka būs grūti, bet ir ļoti, ļoti viegli!

Jānis: Ilze parasti saka: “Ja visi bērniņi būtu tādi kā Alise, varētu audzināt kaut četrus!”

Ilze: Nē, es parasti saku, ka sešus! ❖❖❖

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

AIJA UN JĀNIS IESALNIEKI

– Mēdz teikt, ka ģimeni veidojam līdzīgi tam, kā paši esam audzināti. Vai to var attiecināt arī uz jums?

– Mēs ģimenē bijām divi bērni, Aijas ģimenē – pieci. Tā sajūta par lielu ģimeni nāk no viņas. Iepazināties organizācijā “Visu Latvijai!”, kas liecina, ka mums ir kopīgas vērtības. Tagad mums ir jau trīs bērni. Viņus audzinot, saprotu, ka svarīgākais ir personīgais piemērs. Bieži redzam, ka vecāki paši kaut ko dara, bet bērniem māca, ka tas ir slikti. Tas nestrādā! Vecāki ir autoritāte, kam bērni cenšas līdzināties. Ja vārdi nesaskan ar darbiem, nekas nesanāks. Mēs abi nesmekējam, cenšamies dzīvot veselīgi un pavadīt laiku pie dabas. Gribētos bērniem iemācīt empātiju un to, ka neviens neesam pasaules centrs. Mums abiem ir laba izglītība, tāpēc saprotam tās nozīmi, un gribam, lai arī bērniem tāda būtu.

– Kā ir būt trīs bērnu ģimenei Latvijā?

– Skaitāmie daudz bērnu ģimene, taču man tas nešķiet nekas īpašs. Mūsu lokā ir daudz ģimeņu, kurās ir trīs un pat vairāk bērnu. Protams, ja skatās uz statistiku, tad tas ir divreiz vairāk nekā vidēji ģimenē. Bērni nozīmē zināmas izvēles at-

tiecībā uz mājokli, automašīnu un ikdienas tēriņiem. Ir labi, ka valsts finansiāli atbalsta ģimenes. Taču ļoti svarīga ir arī praktiskā puse: bērnu rotaļu laukumi, vieta bērnudārzā, kvalitatīva izglītība, bērniem draudzīga infrastruktūra. Dzīvojam Rīgas mikrorajonā, un šeit tā visa trūkst.

– Kādu Latviju jūs gribētu saviem bērniem?

– Svarīgi, lai mēs Latviju nodotu saviem bērniem labāku, nekā saņēmām, visās jomās. Svarīgi, lai augtu ekonomiskā labklājība – lai cilvēkiem ir darba iespējas un labas algas. Citādi, redzot, ka aiz robežas ir labāka dzīve, viņi dosies turp, jo aizbraukt ir ļoti vienkārši.

– Kā bērni ir mainījuši jūsu dzīvi?

– Bērna ienākšana ģimenē sākumā šķiet kā zināms slogs, ierobežojumi. Mums pirmie bērni piedzima, kad paši vēl bijām studenti, nebija pārāk daudz naudas. Taču bērna piedzimšana ļoti motivē darīt vairāk. Nevajag baidīties, bērnus nevajag atlikt! Ar katra bērna ienākšanu ģimenē mēs sākām dzīvot labāk. Runa nav tikai par materiālo nodrošinājumu. Tu saproti, ka mazais cilvēciņš uz tevi skatās, un visu, ko tu darīsi, tu nodosi nākamajām paaudzēm. ❖❖❖

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

SANTA KAUŠA

– Pastāsti par savu ģimeni!

– Esmu mamma deviņgadīgiem dvīņiem. Mūsu ģimenes modelis ir tāds, ka puikas pārsvarā dzīvo pie manis, taču daudz laika pavada arī kopā ar tēvu, un abās vietās viņi jūtas kā mājās. Ļoti novērtēju, ka mums abiem izdevies veidot labu savstarpējo komunikāciju un protam plānot laiku. Vienmēr cenšos daudz pagūt. Pagaidām man izdodas gan realizēties ikdienas darbos, gan gūt jaunas zināšanas un prasmes, gan atlicināt laiku saviem mīļajiem. Savā ziņā esam kā “amerikāņu ģimenīte”, jo gan man, gan bērnu tēvam izveidojušās jaunas attiecības, taču laiku varam pavadīt arī visi kopā. Domāju, bērni ir laimīgi, ja vecāki ir laimīgi.

– Ko tu vēlētos iemācīt saviem bērniem?

– Dēliem pamazām rodas mazās dzīves atklāsmītes. Mācu viņiem cieņu pret citiem, pastāvēšanu vienam par otru un to, ka nemitīgi jāattīsta sevi. Tāpat kā es mācu viņus, arī viņi māca mani. Apzinos, ka ir jārada piemērs. Vakaros mēs vismaz pusstundu katrs lasām savu grāmatu, ar citām lietām ir līdzīgi. Tāpat iesaistu bērnus mājas darbos, viņi daudz palīdz. Mācu arī patriotismu – pie-

Pandēmija ir devusi iespēju vairāk laika pavadīt kopā ar bērniem, par ko ļoti priecājos

mēram, ik gadu Lāčplēša dienā aizdedzam svecītes, kopīgi nofotografējamies.

– Kādu Latviju tu vēlētos saviem bērniem?

– Latvijā ir labi, un es ticu, ka būs tikai labāk. Vienlaikus – lai kaut ko sasniegtu, ir pašam jācenšas. Es gribētu, lai maniem bērniem būtu vēlme mācīties, strādāt un dibināt ģimeni šeit, Latvijā. Pat ja viņi izlemtu mācīties ārzemēs, es vēlētos, lai viņi atgriežas un iegūtās zināšanas liek lietā šeit, taču atbalstīšu jebkuru viņu izvēli. Es zinu, ka vienmēr atradīšu iespējas, un domāju, ka arī mani bērni spēs tās atrast, ja vien vēlēšies. Manuprāt, pats svarīgākais dzīvē ir ģimene. Šajā ziņā jāsaprot, ka pandēmija ir devusi iespēju vairāk laika pavadīt kopā ar bērniem, par ko ļoti priecājos. To arī gribētu novēlēt citām ģimenēm – atrast laiku vienam priekš otra, taču ikdienas skrējienā neaizmirst arī pašiem par sevi. ❖❖❖

*Vai spēsīm atšķirt
būtisko no otršķirīgā?*

Vai latvieši būs vienoti?

*Vai
“Saule. Pērkons. Daugava”
saviļņos arī pēc 100 gadiem?*

*Vai Latvijā vienmēr
skanēs liksmi bērnu smieklī
un latviešu valoda?*

Vai pratīsim sadarboties?

Vai mīlēsim un būsīm mīlēti?

*Vai atcerēsīmes, kas mēs esam
un no kurienes nākam?*

Vēlies
Bez maksas
abonēt
“Nacionālo Neatkarību”?
Zvani 25431047
vai raksti
info@nacionalaapvieniba.lv